

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

“จังหวัดระนอง”

ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลลือชา

อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของ ประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของ ประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะ มูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัย และจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลกลาสิกา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกลาสิกา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

๑.๓ เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลกลาสิกา มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๑.๔ ยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการขยะ วิสัยทัศน์ “ชุมชนสะอาด ปราศจากขยะอย่างยั่งยืน” พันธกิจ

๑. รณรงค์ ให้ความรู้ และวิธีการคัดแยกขยะที่เกิดจากต้นทางหรือครัวเรือน
๒. ลด ละ เลิกปริมาณการใช้ขยะ โดยรณรงค์ การใช้หลัก ๓ Rs
๓. สร้างนิสัยการลด ละ เลิก การสร้างขยะ และสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากปัญหาขยะในอนาคต

ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างวินัย ความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนสู่การจัดการอย่างยั่งยืน

๑. ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ความรู้ การลด ละ เลิกการใช้ขยะ และการแยกขยะ - ของเสียอันตรายจากต้นทาง
๒. สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดการใช้ขยะและการคัดแยกขยะ - ของเสียอันตราย
๓. ลดการใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม
๔. ส่งเสริมและรณรงค์การไปซื้อสินค้าไม่รับถุงพลาสติก
๕. สนับสนุนให้มีกิจกรรม Big cleaning Day ประจำเดือนในทุกหมู่บ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการขยะในชุมชน

๑. ส่งเสริมให้ต้นทางหรือครัวเรือนแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างนวัตกรรมคัดแยกขยะจากครัวเรือนใช้เอง
๓. ส่งเสริมและปรับปรุงสถานที่สำหรับการทิ้งขยะ

๑.๕ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข, ๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ ครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือ วัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHTกระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardious waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุธรรมชาติไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมีเป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะ ย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองขนมกึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเป็นเศษอาหาร โฟมเป็นอาหาร ฟอล์ยเป็นอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมากหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซาก สัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่า) ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ, ๒๕๔๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีกระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารนำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลีผ้า ก๊อสม ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไป

สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

(๑) ประวัติตำบลกาฬิชา

จากคำบอกเล่าคนเฒ่าคนแก่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตำบลกาฬิชาได้ความว่าในอดีตกาลเมื่อประมาณ ๑๕๐ ปีที่แล้วได้มีต้นไม้ขนาดใหญ่ต้นหนึ่งซึ่งมีชื่อว่า “ต้นกาฬิชา” ขึ้นอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ ๒ บ้านกาฬิชา ผลมีลักษณะกลม มีขนาดเท่ากับลูกปิงปองมีเนื้อนิ่มเดียว ใบและกิ่งก้านสาขาให้ความร่มเงาแก่ชาวบ้านในหมู่บ้านชาวบ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดปัตตานี และประเทศอินโดนีเซีย ดังนั้นชาวบ้านจึงได้นำชื่อของต้นไม้ชนิดนี้ นั่นคือ “กาฬิชา” เป็นชื่อหมู่บ้านและชื่อตำบลจนถึงปัจจุบัน

(๒) ลักษณะทางภูมิศาสตร์

สภาพพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นมีฤดู ๒ ฤดู คือฤดูร้อนและฤดูฝน น้ำท่วมขังในพื้นที่ โดยทั่วไปประชาชนในตำบลกาฬิชาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประเภททำสวนยางพารา สวนผลไม้ ได้แก่ ลองกองทุเรียน เงาะ มังคุด สะตอ ฯลฯ

(๓) สภาพภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขา มีหมู่บ้านที่ติดภูเขาภูเขาสูงคือ หมู่ที่ ๓ , ๔ , ๕ และ ๖ ซึ่งกันเขตอำเภอระแงะ กับอำเภอศรีสาคร ซึ่งอยู่ด้านทิศตะวันตกของตำบล สำหรับด้านทิศตะวันออกของตำบลส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม

(๔) สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ จะมีลักษณะแบบร้อนชื้น มี ๒ ฤดู

- ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม – เดือนเมษายน

- ฤดูฝน ระหว่างเดือนกรกฎาคม – เดือนกุมภาพันธ์ ของปีถัดไป ช่วงที่มีฝนตกชุกมากที่สุด

คือระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เดือนธันวาคมของทุกปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗.๒๙° C

(๕) อาณาเขต

มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๓๔,๓๕๐ ไร่

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลบางโกลน , ตำบลเฉลิม

- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอจะนะ

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลบอง

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอศรีสาคร

/(๖) เส้นทาง...

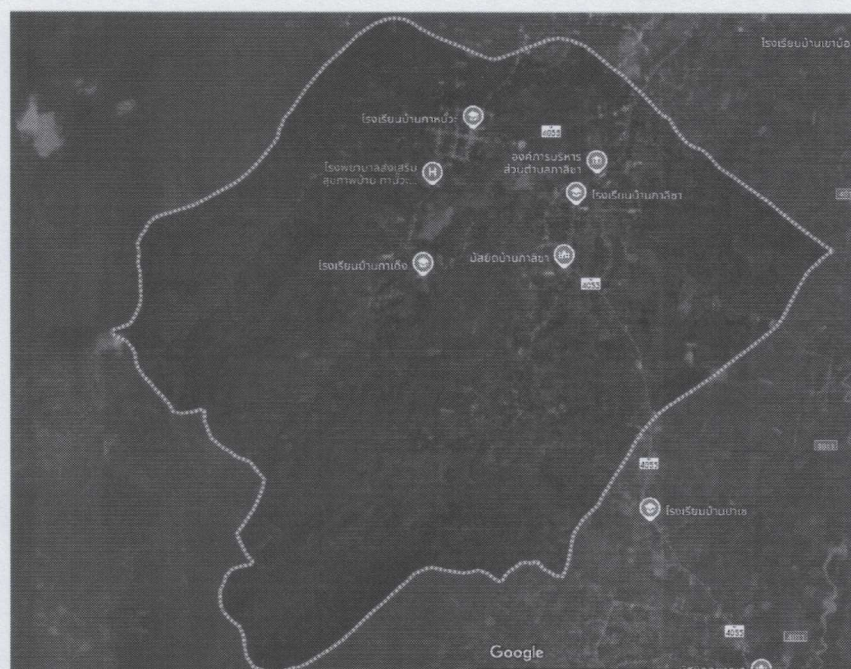
(๖) เส้นทางคมนาคม

ตำบลกาลิซา มีถนนทางหลวงตัดผ่านหมู่บ้านจำนวน ๒ สาย คือ สายต้นยางมัส - อำเภอจะนะ ผ่านหมู่ที่ ๑, ๒ สายต้นยางมัส - อำเภอศรีสาคร ผ่านหมู่ที่ ๔, ๕ และยังมีถนนลาดยาง (ทางหลวงชนบท) ผ่านหมู่ที่ ๒, ๕ และ ๖

ระยะทางจากตัวอำเภอถึงบ้านต่างๆ ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านปูโงะ	ระยะทาง	๗	กิโลเมตร
หมู่ที่ ๒ บ้านกาลิซา	ระยะทาง	๘	กิโลเมตร
หมู่ที่ ๓ บ้านฮูลู	ระยะทาง	๑๐	กิโลเมตร
หมู่ที่ ๔ บ้านบาโง	ระยะทาง	๑๑	กิโลเมตร
หมู่ที่ ๕ บ้านกาหนึะ	ระยะทาง	๙	กิโลเมตร
หมู่ที่ ๖ บ้านกาแดง	ระยะทาง	๑๒	กิโลเมตร

(๗) แผนที่แสดงอาณาเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา

(๘) ลักษณะการตั้งบ้านเรือนในปัจจุบัน

ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของราษฎร จะอยู่กันเป็นกระจุกเรียงตามสองข้างถนนที่ตัดผ่านโดยพื้นที่ทำการเกษตรจะอยู่ที่อื่น บริเวณที่อยู่อาศัยจะมีการปลูกไม้ผล เพื่อเป็นแนวเขตรั้วบ้าน โดยเฉพาะราษฎรที่นับถือศาสนาอิสลาม จะมีการปลูกบ้านติดต่อกันเพื่อสะดวกในการปฏิบัติศาสนกิจร่วมกัน

(๙) ภาษา ใช้ภาษาท้องถิ่น เรียกว่า “ภาษามลายูหรือภาษายาวี” เป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

(๙) ศาสนา ประชากร ร้อยละ ๑๐๐ นับถือศาสนาอิสลาม

(๑๐) ประชากรและครัวเรือน

๑. มี ๖ หมู่บ้าน จำนวนหลังคาเรือน ๓,๒๗๔ หลังคาเรือน

๒. จำนวนประชากรทั้งหมด ๑๔,๙๙๑ คน แยกชาย ๗,๓๗๗ คน หญิง ๗,๖๑๔ คน

รายละเอียดดังนี้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านบูโง๊ะ	๗๐๑	๗๕๒	๑,๔๕๓	๓๕๗
๒	บ้านกาลิซา	๒,๐๒๕	๒,๐๘๔	๔,๑๐๙	๘๗๒
๓	บ้านฮูลู	๑,๑๙๑	๑,๒๓๔	๒,๔๒๕	๔๙๕
๔	บ้านบาโง	๖๓๙	๖๖๐	๑,๒๙๙	๒๗๐
๕	บ้านกาหนัวะ	๑,๗๒๓	๑,๘๐๗	๓,๕๓๐	๘๑๒
๖	บ้านกาเต็ง	๑,๐๙๘	๑,๐๗๗	๒,๑๗๕	๔๖๘
	รวม	๗,๓๗๗	๗,๖๑๔	๑๔,๙๙๑	๓,๒๗๔

*หมายเหตุ ข้อมูล ณ ๗ เมษายน ๒๕๖๙

(๑๑) การศึกษา

สังกัด	การสนับสนุน		
	สพฐ.	อบต.กาฬิชา	เอกชน
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา			
๑.๑ บ้านบุไ้ระ		๑ แห่ง	
๑.๒ บ้านกาฬิชา		๑ แห่ง	
๒. โรงเรียนสังกัด สพฐ. ในพื้นที่อบต.			
๒.๑ โรงเรียนบ้านกาฬิชา	๑ แห่ง		
๒.๒ โรงเรียนบ้านสุลุ	๑ แห่ง		
๒.๓ โรงเรียนบ้านกาฬิชา	๑ แห่ง		
๒.๔ โรงเรียนบ้านกาฬิชา	๑ แห่ง		
๓. สถานศึกษาของภาคเอกชน			
๓.๑ โรงเรียนดรุณสิกขาลัย			๑ แห่ง
๓.๒ โรงเรียนสุบลิสสาลาม			๑ แห่ง
๓.๓ โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา			๑ แห่ง
๔. ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)			
๔.๑ ตาดีกาบุไ้ระ			๑ แห่ง
๔.๒ ตาดีกามัสยิดบ้านกาฬิชา			๑ แห่ง
๔.๓ ตาดีการาวภูอตุล แยนนระห์			๑ แห่ง
๔.๔ ตาดีกาตารุณานิ			๑ แห่ง
๔.๕ ตาดีกาตารุณานิ			๑ แห่ง
๔.๖ ตาดีการาวภูอตุลอัฟลา			๑ แห่ง
๔.๗ ตาดีกานูรุลฮุดา			๑ แห่ง
๔.๘ ตาดีกาฟิรียะห์			๑ แห่ง
๔.๙ ตาดีกาตารุณานิ			๑ แห่ง
๔.๑๐ ตาดีกานูรุดดิน บาลูกา			๑ แห่ง
๔.๑๑ ตาดีกาตามันวะห์ยู			๑ แห่ง
๔.๑๒ ตาดีกาตารุณานิ			๑ แห่ง
๔.๑๓ ตาดีกาตะวาตูลฮัก			๑ แห่ง
๔.๑๔ ตาดีกานูรุดดิน ไออีแด			๑ แห่ง
๔.๑๕ ตาดีกาตันหยงกาฬิชา			๑ แห่ง
๔.๑๖ ตาดีกานูรุลฮุดา กาแลแง			๑ แห่ง

(๑๒) สาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุขในเขตตำบลกาליชา มีการให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน ๒ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกาลิชา (ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๒ บ้านกาลิชา) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกาหนัวะ (ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๕ บ้านกาหนัวะ) เป็นสถานพยาบาลที่ให้บริการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐาน ให้แก่ ประชาชนในพื้นที่ตำบลกาลิชา สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงจะส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลระแงะ และโรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ ในลำดับต่อไป

(๑๓) สถานที่สำคัญทางศาสนา มัสยิด มี ๑๑ แห่ง คือ

หมู่ที่ ๑ มี ๑ แห่ง คือ	มัสยิดบ้านปูโง๊ะ	ตั้งอยู่หมู่ที่	๑	บ้านปูโง๊ะ
หมู่ที่ ๒ มี ๓ แห่ง คือ	มัสยิดกาลิชา	ตั้งอยู่หมู่ที่	๒	บ้านกาลิชา
	มัสยิดดารุลนาอีม	ตั้งอยู่หมู่ที่	๒	บ้านบาเลาะบาโระ
	มัสยิดดารุลอิห์ซาน	ตั้งอยู่หมู่ที่	๒	บ้านมีอราเอ็บ
หมู่ที่ ๓ มี ๒ แห่ง คือ	มัสยิดนุรุลสุตา	ตั้งอยู่หมู่ที่	๓	บ้านฮูลู
	มัสยิดดารุลอิห์ซาน	ตั้งอยู่หมู่ที่	๓	บ้านกาลูบี
หมู่ที่ ๔ มี ๑ แห่ง คือ	มัสยิดบาโง	ตั้งอยู่หมู่ที่	๔	บ้านบาโง
หมู่ที่ ๕ มี ๑ แห่ง คือ	มัสยิดดารุลอามาน	ตั้งอยู่หมู่ที่	๕	บ้านกาหนัวะ
หมู่ที่ ๖ มี ๔ แห่ง คือ	มัสยิดนุรุลสุตา	ตั้งอยู่หมู่ที่	๖	บ้านกาแลง
	มัสยิดตันหยงกาลิชา	ตั้งอยู่หมู่ที่	๖	บ้านตันหยง
	มัสยิดนุรุลสุตา	ตั้งอยู่หมู่ที่	๖	บ้านไออีแต
	มัสยิดตะวาตุลฮัก	ตั้งอยู่หมู่ที่	๖	บ้านกาเต็ง

(๑๔) เขตเลือกตั้งตำบลกาลิชา

เขตเลือกตั้ง	หน่วยเลือกตั้ง	หมู่ที่	ที่เลือกตั้ง	หมายเหตุ
๑	๑	๑	อาคารโรงเรียนสอนศาสนา มัสยิดบ้านปูโง๊ะ	
๒	๑	๒	อาคารโรงเรียนบ้านกาลิชา	
๒	๒	๒	อาคารโรงเรียนสอนศาสนา มัสยิดบ้านกาลิชา	
๒	๓	๒	อาคารโรงเรียนสอนศาสนา มัสยิดบ้านมีอราเอ็บ	
๓	๑	๓	อาคารโรงเรียนบ้านฮูลู	
๓	๒	๓	อาคารโรงเรียนบ้านฮูลู	
๔	๑	๔	อาคารโรงเรียนสอนศาสนา มัสยิดบ้านบาโง	
๕	๑	๕	อาคารโรงเรียนบ้านกาหนัวะ	
๕	๒	๕	อาคารโรงเรียนบ้านกาหนัวะ	
๕	๓	๕	อาคารโรงเรียนบ้านกาหนัวะ	
๖	๑	๖	อาคารโรงเรียนบ้านกาเต็ง	
๖	๒	๖	อาคารโรงเรียนบ้านกาเต็ง	

(๑๕) การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
๑	บ้านบุโง๊ะ	นางรสนานี กอแล๊ะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๔-๖๒๕-๖๖๘๓
๒	บ้านกาฬิชา	นายราเชษฐ์ แตะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๙-๖๕๓-๘๑๓๕
๓	บ้านฮูลู	นายตามีชี ดีเยาะมวอ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๖๑-๖๒๐-๘๘๗๘
๔	บ้านบาโง	นายอุสมาน สมะแอ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๐-๗๐๘๗๗๐๘
๕	บ้านกาหนัวะ	นายมาหะมะเซ็น คอเจ๊ะเต๊ะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๓-๑๗๑-๑๖๓๓
๖	บ้านกาเต็ง	นายมาหะมะอัสมิน สาแล๊ะ	กำนัน	๐๘๖-๐๓๐-๓๓๕๙

(๑๖) สถานที่สำคัญและหน่วยงานราชการ

- องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ บ้านบุโง๊ะ ตำบลกาฬิชา อำเภอรณะงะ จังหวัดนราธิวาส

- นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา ชื่อ นางสาวอาอีชะห์ แตะ

- เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา มีบุคลากรจำนวน ๑๓ คน พนักงานจ้าง มีจำนวน ๑๗ คน ครูผู้ดูแลเด็ก มีจำนวน ๓ คน

(๑๗) อาชีพ ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลกาฬิชาประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาค้าขาย และอาชีพรับจ้างทั่วไป ทำให้เกิดการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้แก่

- หมู่ที่ ๑ กลุ่มแม่บ้าน จำนวน ๑ กลุ่ม
- หมู่ที่ ๒ กลุ่มโรตีสาคัก จำนวน ๑ กลุ่ม
- หมู่ที่ ๓ กลุ่มแกะสลักไม้ จำนวน ๑ กลุ่ม

จากการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ช่วยให้ราษฎรในตำบลมีหนี้สินลดลง และมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะไม่จำเป็นต้องพึ่งพาปัจจัยการนำจากภายนอกหมู่บ้านและส่งผลให้ราษฎรสามารถรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและชุมชนอยู่ดีมีสุข

(๑๘) การเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ของ (องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา) ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพการเกษตร รองลงมาได้แก่ ด้านการประมง และด้านปศุสัตว์ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเกษตร การประมงและปศุสัตว์ เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัวต่อปี/ ประมาณ - บาท

การปลูกพืชในตำบลกาฬิชา มีพื้นที่ทำการเกษตรโดยรวมคิดเป็น ๑๕,๒๔๙.๑๖ ไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะทำการเพาะปลูกยางพารา และยางพารามีจำนวนการเพาะปลูกมากที่สุด ๑๓,๔๒๐.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่ทำเกษตรโดยรวม ซึ่งแยกเป็นรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ตำบลกาฬิชา

หมู่ที่	ชื่อ หมู่บ้าน	นาข้าว (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	มังคุด (ไร่)	สละ (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ปาล์ม น้ำมัน (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)
๑	บุไ้	-	๒๗.๙๗	๔๗.๐๐	๔๐.๐๐	๑,๐๗๗.๐๓	๑๒.๓๔	๔๕.๕๑
๒	กาฬิชา	-	๕๘.๔๓	๔๑.๐๐	๕๐.๐๐	๕,๔๑๘.๕๐	๑๒๔.๙๕	๕๕.๕๑
๓	ฮูลู	-	๖๖.๔๐	๕๕.๐๐	๖๐.๐๐	๑,๙๕๒.๙๖	๑๗.๒๖	๒๘.๑๗
๔	บาไ้	๗๒.๓๕	๙๘.๖๓	๖.๐๐	๔๒.๐๐	๖๒๔.๗๔	๑.๔๑	๔๕.๕๑
๕	กาฬิชา	๑.๐๐	๑๓๖.๕๐	๑๔๖.๐๐	๘๙.๐๐	๒,๘๖๐.๖๙	๑๗.๕๗	๗๘.๑๙
๖	กาไ้	๖๒.๑๗	๑๒๒.๐๐	๙๖.๐๐	๔๙.๐๐	๑,๔๘๖.๒๐	๑๐.๐๘	๒๗.๐๙
รวม		๑๓๕.๕๒	๕๐๙.๙๓	๓๙๐.๐๐	๓๓๐.๐๐	๑,๓๔๒๐.๑๒	๑๘๓.๖๑	๒๗๙.๙๘

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอรณเงะ ณ วันที่ ๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๑๙) การประมง

ตำบลกาฬิชามีการเลี้ยงปลาในบ่อดินและในร่องสวนปลาที่เลี้ยงส่วนใหญ่จะเป็นปลาดูเพียน ปลาสรวยและปลานิล

(๒๐) การปศุสัตว์

สภาพการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตำบลกาฬิชา มีการเลี้ยงโคพื้นเมือง โกลูกผสม แพะ เพื่อจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ส่วนการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและเลี้ยงเป็ดเทศ มีการเลี้ยงตลอดปีไว้เพื่อจำหน่าย และบริโภคในครัวเรือน เลี้ยงแบบปล่อยธรรมชาติในบริเวณบ้านและตามแหล่งน้ำธรรมชาติใกล้บ้าน ซึ่งแยกเป็นรายละเอียด ดังนี้

(๒๑) ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ตำบลกาฬิชา

หมู่ที่	หมู่บ้าน	เกษตร (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	นกกระทา (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	สัตว์อื่นๆ (ตัว)
๑	บุไ้	๑๔๐	๑๖๑	๑๓๙	๐	๐	๒,๐๙๐	๔๗๖	๐
๒	กาฬิชา	๒๘๖	๕๔๑	๔๑๘	๓	๑๔๕	๔,๗๗๕	๑,๔๓๖	๑
๓	ฮูลู	๒๖๗	๓๙๗	๒๑๕	๐	๙๗	๔,๘๔๓	๑,๔๗๕	๙
๔	บาไ้	๑๗๕	๓๔๙	๓๑๑	๐	๕๐	๓,๑๖๒	๙๓๔	๑๖
๕	กาฬิชา	๔๐๕	๖๓๑	๓๒๑	๑	๐	๗,๒๑๗	๑,๘๘๘	๓
๖	กาไ้	๒๕๘	๔๑๐	๒๙๑	๔	๐	๔,๖๓๑	๑,๐๖๔	๑
รวม		๑,๕๓๑	๒,๔๘๙	๑,๖๙๕	๘	๒๙๒	๒๖,๗๑๘	๗,๒๗๓	๓๐

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอรณเงะ ณ วันที่ ๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒๒) เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลบางโงะโต และอำเภอต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์บนถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๕๕

ตำบลกาลิสา มีถนนทางหลวงตัดผ่านหมู่บ้านจำนวน ๒ สาย คือ สายตันหยงมัส - อำเภอจะนะผ่าน หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ สายตันหยงมัส - อำเภอศรีสาคร ผ่านหมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕ และยังมีถนนลาดยาง (ทางหลวงชนบท) ผ่านหมู่ที่ ๒ , ๕ และ ๖

(๒๓) แหล่งแม่น้ำลำคลอง

องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบเชิงเขามีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย ได้แก่

คลองบ้านฮูลู ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๓ , ๒ ถึงหมู่ที่ ๑

คลองบ้านกาหนัวะ ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๕ ถึงหมู่ที่ ๔

คลองบ้านกาเต็ง ไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ ๖ , ๒ ถึงหมู่ที่ ๑

(๒๔) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๒๔.๑ ขนาดการถือครองที่ดิน

พื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ยของเกษตรกรในตำบลเกษตรกรจำนวน ๑ ครัวเรือน/พื้นที่ ๑๖.๐๒ ไร่

๒๔.๒ สิทธิในที่ดินทำกิน

พื้นที่ถือครองและสิทธิในที่ดินทำกิน

- โฉนดที่ดิน คิดเป็นร้อยละ ๗๒ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด

- หนังสือรับรองการทำประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด

๒๔.๓ จำนวนแรงงาน

แรงงานครัวเรือนโดยเฉลี่ย ๓ คน/ครัวเรือน

๒๔.๔ รายได้รายจ่ายของครัวเรือน

- เกษตรกรมีรายได้โดยเฉลี่ย ๙๙,๙๘๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

- เกษตรกรมีรายจ่ายโดยเฉลี่ย ๘๑,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

- เกษตรกรมีเงินเหลือสุทธิโดยเฉลี่ย ๑๘,๙๘๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๒๔.๕ เทคนิค วิธีการผลิต

๑. เกษตรกรมีการตัดแต่งช่อดอกลองกอง เพื่อให้ผลลองกองไม่ร่วง

๒. เกษตรกรมีการตัดปลายช่อผลลองกอง เพื่อให้ผลลองกองโตสม่ำเสมอทั้งช่อ

๓. เกษตรกรมีการคัฟพันธุ์ข้าว ไว้ทำพันธุ์โดยการเก็บเกี่ยวพันธุ์ข้าวโดยใช้แกระ

๔. เกษตรกรมีการปรับปรุงพันธุ์โคพื้นเมืองเป็นโคลูกผสมพันธุ์ดี

๒๔.๖ สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรการเกษตรและปัจจัยการผลิต

สภาพของตำบลกาลิสา เกษตรกรประกอบอาชีพหลายกิจกรรม ทำให้เกษตรกรไม่มีเวลาในการฝึกโคหรือกระบือใช้งานในด้านการทำนา มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในการทำนาทั้งหมดและการใช้ปุ๋ยเคมี ในนาข้าวทั้งหมด

๒๔.๗ แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่จะกู้เงินทุนจาก ธกส. กู้ยืมจากญาติ พี่น้อง (๒๕) พื้นที่/สภาพการถือครอง

พื้นที่	พ.ศ. ๒๕๕๗	
	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	๓๔,๓๕๐	๑๐๐
พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	๒๓,๖๗๘	๖๘.๙๓
พื้นที่อื่นๆ (ที่อยู่อาศัย ถนน ห้วย หนอง คลอง บึง (ไร่)	๑๐,๖๗๒	๓๑.๐๗

(๒๖) ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม อิทธิพลทางความคิด (ค่านิยม)

ด้านวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของเกษตรกรตำบลกาลีสาสำหรับเกษตรกรที่นับถือศาสนาอิสลาม มีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ ดังนี้

๒๖.๑ การแต่งกาย ตามหลักของศาสนาอิสลามแล้ว การแต่งกายนั้นเพื่อปกปิดอวัยวะบางส่วนของร่างกาย ซึ่งได้ระบุการแต่งกาย ดังนี้

ผู้ชาย การแต่งกาย บริเวณสะดือจนถึงหัวเข่า ซึ่งอวัยวะที่อยู่ระหว่างสะดือจนถึงหัวเข่านั้นห้ามมองเห็นผู้ชายส่วนใหญ่จะนุ่งผ้าสะโพรงหรือกางเกงขายาว ส่วนเสื้อจะใช้แขนยาวและใส่หมวกตาปีเยาะ

ผู้หญิง ตามหลักการของศาสนาอิสลามได้ระบุว่า ไม่อนุญาตแก่สตรี ใดที่จะเปิดเผยเรือนร่างของทางทุกส่วนของร่างกาย ยกเว้นใบหน้าและมือทั้งสองข้าง จนถึงข้อมือ ดังนั้น การแต่งกายต้องปกปิดอวัยวะทุกส่วนของร่างกายมิใช่แต่งตัวเพื่ออวดเรือนร่างให้คนอื่นเห็นหรือดึงดูดความสนใจแก่คนอื่นหรือให้คนอื่น นิยมโนภาพออกได้ ฉะนั้น เสื้อผ้าที่สวมใส่ต้องไม่บางและรัดรูปจนเกินไป โดยทั่วไปผู้หญิงจะนุ่งผ้าถุง เสื้อแขนยาวและมีผ้าคลุมหัว

๒๖.๒ การถือศีลอดทุกๆปีเมื่อถึงเดือนรอมฎอน คือ เดือนที่ ๙ แห่งปีฮิจเราะห์ ศักราช ชาวมุสลิมทุกคนต้องถือศีลอดนับเป็นเวลา ๑ เดือน ซึ่งการถือศีลอดนั้นจะไม่อนุญาตให้อาหาร น้ำ และน้ำลายล่วงเข้าไปในลำคอ นับตั้งแต่ตะวันสางไปจนถึงตะวันลับฟ้าและจะเริ่มกินอาหารได้ตามปกติตั้งแต่เวลาช่วง ๖ โมงเย็นจนถึงก่อนสว่างทั้งนี้มิได้หมายความว่าตลอดเวลากลางคืนจะรับประทานอาหารโดยมิได้หยุดแต่จะรับประทานอาหารเพื่อประทังความหิวเท่านั้น เพราะทางศาสนาอิสลามได้ระบุว่าแท้จริงการถือศีลอดได้ถูกบัญญัติแก่หมู่ผู้เจ้าเพื่อให้ผู้เจ้าเกิดความเกรงกลัว เหตุผลที่ศาสนาให้ถือศีลอดก็เพื่อให้ชาวมุสลิมได้รู้สึกถึงความอดอยาก และความจนในยามที่คนเราต้องอดอาหารนั้น จะมีความทุกทรมานเพียงใด ทั้งนี้เพื่อคนร่ำรวยได้เกิดจิตสำนึกที่จะแผ่ความเมตตา ไปยังคนจน โดยการบริจาคทาน (ซากัต) เพื่อทำการถือศีลอดครบ ๑ เดือนแล้วก็จะมีการออกบวชหรือที่เรียกกันทั่วไปว่าวันฮารีรายอ หรือ วันตรุษอีดิลฟิตรี

๒๖.๓ วันรายอปอซอ หรือ ตรุษอีดิลฟิตรี เมื่อชาวมุสลิมถือศีลอดครบ ๑ เดือน ก็จะมีการเฉลิมฉลองและรื่นเริงเป็นเวลา ๓ วัน เพื่อฉลองถึงความสำเร็จที่ได้ทำการถือศีลอดครบ ๑ เดือน และเพื่อฉลองการกลับเข้าสู่การดำเนินชีวิตตามปกติ ซึ่งก่อนที่จะมีการเฉลิมฉลองชาวมุสลิมทุกคนต้องบริจาคทาน (ซากัต) ให้แก่ ผู้ที่มีสิทธิจะได้รับบริจาคทาน ๘ ประเภท เช่น คนยากจน คนอนาถา คนที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ฯลฯ และบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นๆ ซึ่งข้อควรปฏิบัติสำหรับวันรายอ มีดังนี้

๒๖.๓.๑ อาบน้ำชำระร่างกายทุกส่วนให้สะอาด

๒๖.๓.๒ ไปละหมาดพบปะช่วงเช้า ณ มัสยิด

๒๖.๓.๓ ไปพบปะบิดามารดาและญาติพี่น้อง เพื่อให้พรและขอโอสิกรรมต่างๆ

ต่อกันและกันไปเยี่ยมสุสาน (กูโบร์) เพื่อสวดขอพร ให้พระผู้เป็นเจ้าได้แผ่เมตตาแก่ดวงวิญญาณของผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ฯลฯ

๒๖.๔ วันรายอฮัจยี หลังจากวันรายออีดิลฟิตรีแล้ว ๒ เดือน ๑๐ วัน ก็จะมีการเฉลิมฉลองกันอีกครั้งหนึ่งนั่น คือ วันรายอฮัจยี ซึ่งวันรายอฮัจยีนี้นักจะมีการปฏิบัติคล้ายกับวันรายอปอซอ แต่พิเศษกว่าคือ วันรายอฮัจยีนี้นักจะมีการกรูบ้าน(เชือดสัตว์) เช่น โค กระบือ แพะ แกะ เพื่อแจกจ่ายคนยากคนจนหรือจัดงานเลี้ยงตามบ้าน โดยญาติพี่น้องมิตรสหายมาร่วมพบปะและร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน

๒๖.๕ มาแกปูโล๊ะ เป็นภาษาท้องถิ่น แปลว่า กินเหนียว ซึ่งประเพณีการกินเหนียวนี้ จะใช้กันหลายโอกาส เช่น การแต่งงาน การเข้าสู่ันต์ ฯลฯ การกินเหนียวนี้นักจะกินแต่ข้าว เหนียวอย่างเดียวแต่จะกินข้าวธรรมดาทั่วไป ซึ่งการจัดงานนี้มีการเชิญญาติ พี่น้อง มิตรสหายมาร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน

๒๖.๖ การเข้าสู่ันต์ หรือมาโชะยารวี จะทำเฉพาะเด็กผู้ชายเท่านั้น เมื่อมีอายุ ๒ - ๑๕ ปี ซึ่งจะมีการขริบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชาย จะมีการจัดงานคล้ายกับประเพณีกินเหนียวหรือมาแกปูโล๊ะ การเข้าสู่ันต์หรือมาโชะยารวี นี้ก็เป็นหลักการของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาด

๒๖.๗ การเคาฟ ชาวมุสลิมเมื่อพบปะกันก็จะกล่าวคำว่า อิสลามออลัยกุม (ขอความสันติสุขจงมีแต่ท่าน) และผู้ตอบจะกล่าวว่า ดาอาลัยกุมมุสลาม (ความสันติสุขนั้นจงมีแต่ท่านเช่นกัน) บางครั้งมีการสัมผัสมือและยกมาลูบใบหน้าหรือแตะหน้าอก สำหรับผู้ชายกับผู้ชายไม่ต้องมีผ้ารองมือแต่สำหรับผู้ชายกับผู้หญิงแล้วต้องมีผ้ารองมือก่อนสัมผัสกัน ถ้าหากใช้กับบุคคลทั่วไปแล้วก็จะทำการจับมือหรือไหว้

๒๖.๘ การปลงศพ เมื่อมีการตายเกิดขึ้น ประเพณีของชาวมุสลิมจะต้องทำไปฝังและก่อนที่จะนำไปฝังต้องมีการอาบน้ำศพก่อน การอาบน้ำศพนี้ถ้าเป็นผู้ชายก็ให้ผู้ชายเป็นผู้ชายอาบน้ำศพให้ ถ้าเป็นศพผู้หญิงก็ให้ผู้หญิงเป็นผู้อาบน้ำศพให้และศพนั้นจะเก็บไว้ไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง (ให้ฝังโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้) นอกจากนี้เหตุการณ์ จำเป็นจริง ๆ ก็อาจเก็บไว้นานเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงได้ การฝังศพต้องฝังในลักษณะนอนตะแคงหันหน้าไปด้านเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ส่วนที่ ๓

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกาติยา อำเภอรณัง จังหวัดนราธิวาส

มาตรการที่ ๑ : ด้านการจัดการขยะต้นทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการออกข้อบัญญัติการจัดการมูลฝอย	มีการออกข้อบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	กองสาธารณสุข
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง (๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) เข้าร่วมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้งดังนี้ (๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กองสาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน (๒.๓) สอดส่องดูแล ฝักร้าง และรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ (๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Clening Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น (๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ภาคราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน	
๓	หมู่บ้าน/ชุมชน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชนที่ต้นทาง	(๑) มีการคัดแยกขยะ ๕ ประเภท โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป การจัดทำถังขยะเปียกเพื่อรองรับขยะอินทรีย์ การคัดแยกขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก รวมถึงการจัดกิจกรรม เช่น การทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย) ธนาคารขยะชุมชน หรือกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น	กองสาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่น การจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางในการจัดการกับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถานประกอบการ การจัดการกับขยะอินทรีย์ เพื่อรองรับมูลฝอยประเภทอาหารจากครัวเรือน หรือการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น	
๔	ครัวเรือน มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจข้อมูลครัวเรือนที่มีอยู่ทั้งหมดตามจำนวนที่มีผู้อาศัยอยู่จริง (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจข้อมูลครัวเรือนที่มีความพร้อมและไม่มีความพร้อมในการจัดทำถังขยะเปียก (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนะนำ ส่งเสริม และขอความร่วมมือให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียก สำหรับครัวเรือนที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ รวมถึงสาธิตวิธีการใช้งาน (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำประกาศขอความร่วมมือประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ และลงทะเบียน เพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ประโยชน์	กองสาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๕) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ และจัดทำแผนเก็บขยะประเภทให้ประชาชนทราบ (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป (๗) จัดหาสถานที่กลางสำหรับจัดทำภาชนะรองรับขยะเปียกเพื่อเป็นจุดรวบรวมขยะเปียกจากชุมชน โดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดวัน เวลา และเส้นทางการจัดเก็บ (๘) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำจุดรวบรวมขยะเปียกในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (๙) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความรู้แก่เด็ก นักเรียน และประชาชนในชุมชนเรื่องการบริหารจัดการขยะ	

มาตรการที่ ๒ : ด้านการจัดกาชยะกลางทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภาชนระรองรับชยะมูผลอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ	(๑) สํารวจสวนสาธารณะในพื้นที่รับผิตชอบเพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนระรองรับชยะมูผลอย (๒) จัดหาภาชนระรองรับชยะมูผลอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ทองเที่ยวในพื้นที่รับผิตชอบให้ครบทุกแห่ง	กองสาธารณสุข
๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการวางระบบการเก็บชยะมูผลอยแยกประเภทหรือมีการประกาศมาตรการจัดการชยะมูผลอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่	(๑) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บชยะมูผลอยโดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บชยะมูผลอย มีการเก็บชยะมูผลอยแยกประเภท ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙ (๒) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อแจ้งให้ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกัน	กองสาธารณสุข
๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการชยะมูผลอยอันตรายชุมชุน ไปยังจุดรวบรวมชยะมูผลอยอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังชยะมูผลอยอันตรายชุมชุนอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชุน ละ ๑ แห่ง (๒) การชยะมูผลอยอันตรายชุมชุนไปยังจุดรวบรวมชยะมูผลอยอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	กองสาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		(๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดขยะอันตรายชุมชนจากการทิ้งหรือกำจัดขยะอันตรายชุมชนไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจัดรวบรวมขยะอันตรายของชุมชน (๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขยะอันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิบัติการเก็บพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ	

มาตรการที่ ๓ : ด้านการจัดการขยะปลายทาง

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างรับประโยชน์ เช่น กิจกรรม (Big Cleaning Day) กิจกรรมรณรงค์ซื้อของเก่า กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ เป็นต้น (๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓ Rs เช่น วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษา หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ (๓) ขอความร่วมมือประชาชน ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และบรรจุภัณฑ์ใช้ถุงผ้า (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรับซื้อขยะตามกิจกรรมธนาคาร อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ (๖) ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง โดยกระบวนการต่างๆ เช่น การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การฝังกลบแบบเทกองควบคุม	กองสาธารณสุข

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๒	ขยะอันตรรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอการจัด อปท.มีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย (๒) ขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป	กองสาธารณสุข

มาตรการที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการ

ที่	เป้าหมายของอปท.	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย	(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บันทึกและยืนยันข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย (มผ.๒)	กองสาธารณสุข

**มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง**

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๑	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ
๒	รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด การคัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ
๓	สำนักงานจัดให้มีภาษาขนรรองรับผลรูปแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ
๔	สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ
๕	พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	กองสาธารณสุข	
๖	อบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอย	กองสาธารณสุข	

**มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง**

ที่	กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้สนับสนุนกิจกรรม
๗	สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและภาคประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอย	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
๘	ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกวดและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอย เช่น หมู่บ้าน/ชุมชน/สถานศึกษา/ภาคเอกชน	กองสาธารณสุข	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาฯ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

ภาคผนวก

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา
เรื่อง การเก็บ และขนขยะมูลฝอย

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๙ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศวัน เวลา และเส้นทางการเก็บ และขนขยะมูลฝอย ให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบลกาฬิชา อำเภอร่องแงะ จังหวัดนราธิวาส จึงประกาศกำหนดวัน เวลา และเส้นทางการเก็บและขนขยะมูลฝอย แต่ละประเภทท้ายประกาศนี้ ดังนี้

วัน เวลา สถานที่ที่ประชาชนรวบรวมมูลฝอยในจุดที่กำหนด

ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
-ขยะทั่วไป -ขยะรีไซเคิล -ขยะเปียก/ขยะอินทรีย์ -ขยะอันตรายมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายชุมชน	ทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ เวลา ๐๗.๐๐ น. ถึง ๑๔.๐๐ น.	หมู่ที่ ๔ บ้านบาโง มีจุดรวบรวมทั้งหมด ๕ จุด ประกอบด้วย (๑) บ้านมุดู (๒) มัสยิดกูวา (๓) สามแยกบาโง (๔) สามแยกบือเจาะเสาเลาะ (๕) ซอยกำปงบาโง หมู่ที่ ๕ บ้านกาหนึะ มีจุดรวบรวมทั้งหมด ๖ จุด ประกอบด้วย (๑) บริเวณสุสานบ้านกาหนึะ (๒) สามแยกบ้านกำนันเก่า (๓) โต๊ะลง (๔) สามแยกบ้านปาเซ (๕) โรงเรียนบ้านกาหนึะ (๖) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กาฬิชา หมู่ที่ ๖ บ้านกาเต็ง มีจุดรวบรวมทั้งหมด ๖ จุด ประกอบด้วย (๑) มัสยิดกาแลง (๒) มัสยิดกาเต็ง (๓) มัสยิดตันหยง (๔) สหกรณ์ตันหยง (๕) สามแยกกาเต็ง ฮูลู

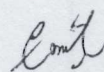
ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
	ทุกวันอังคาร พุธ ศุกร์ เสาร์ เวลา ๐๗.๐๐ น. ถึง ๑๔.๐๐ น.	หมู่ที่ ๑ บ้านปูโงะ มีจุดรวบรวม ๘ จุด ประกอบด้วย (๑) หน้า อบต. (๒) สี่แยกบาลูกา (๓) บริเวณร้านซ่อมรถยนต์ (๔) บริเวณร้านขายอาหารบ้านกาเม้าะ (๕) มัสยิดสามแยกบ้านปอนะ (๖) สามแยกบ้านมะลี (๗) โรงเรียนตารุสิกมะห์ (๘) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปูโงะ หมู่ที่ ๒ บ้านกาลิซา มีจุดรวบรวม ๒๓ จุด ประกอบด้วย (๑) ตรงข้ามร้านแก้อีแดง (๒) บ้านผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒ (๓) สามแยกฮูลู (๔) มัสยิดบาเลาะบาโระ (๕) บริเวณมัสยิดจือลาซี (๖) ร้านน้ำชาจือลาซี (๗) สามแยกจือลาซี (๘) สามแยกบาเลาะบาโระ (๙) ชุมชนบ้านบาเลาะบาโระ (๑๐) บริเวณหน้าบ้านโต๊ะอิหม่ามบือราเอ็บ (๑๑) สามแยกตาดีกา (๑๒) สามแยกทางเข้าอนามัย (๑๓) สามแยกสุสาน (๑๔) มัสยิดกูเล็ง (๑๕) ร้านน้ำชาเปาะซุม (๑๖) หัวสะพานกูเล็ง (๑๗) บริเวณสามแยกลูโป๊ะลือซง (๑๘) ร้านน้ำชาลูโป๊ะลือซง (๑๙) มัรกะ (๒๐) สามแยกสถานที่เก็บน้ำมีอราเอ็บ (๒๑) โรงเรียนบ้านกาลิซา (๒๒) กองร้อยทหารพรานที่ ๔๕๐๗ (๒๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านกาลิซา

ประเภท	วัน	พื้นที่ดำเนินการ
		หมู่ที่ ๓ บ้านฮูลู จุตรวบรวมทั้งหมด ๙ จุด ประกอบด้วย (๑) สะบือรัง (๒) มัสยิดฮูลู (๓) สามแยกฮูลู (๔) สามแยกบาลูกา (๕) กำปงปาลัส (๖) ร้านขายกล้วยเตี้ยวะกะดี (กำปงปาลัส) (๗) มัสยิดกะลูบี (๘) มัสยิดบาลูกา (๙) โรงเรียนบ้านฮูลู

ในการทิ้งขยะมูลฝอยดังกล่าวสำหรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ (ไม่ใช่สถานที่สาธารณะ) ขอให้คัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งทุกครั้ง และนำขยะประเภทต่างๆเทลงไปในถังขยะแยกประเภทตามสีที่กำหนด ดังนี้ ขยะทั่วไปเทลงในถังสีฟ้า ขยะเปียก/ขยะอินทรีย์เทลงในถังขยะสีเขียว ขยะรีไซเคิล เทลงในถังสีเหลือง และขยะอันตรายเทลงในถังสีส้ม

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางยามีละห์ สาและ)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา รักษาการแทน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา

รายการแนบท้ายประกาศเรื่องการเก็บ และขนขยะมูลฝอย
ประเภทขยะมูลฝอยที่เป็นพิษ หรือขยะอันตรายชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประเภท “ขยะมูลฝอยที่เป็นพิษ หรือขยะอันตรายชุมชน” เช่น ขวดหรือภาชนะใส่เคมีภัณฑ์ หรือยาปราบศัตรูพืช ถ่านไฟฉายใช้แล้ว แบตเตอรี่ กระป๋องสเปรย์ บรรจุน้ำมันใช้แล้ว หลอดไฟฟ้า ส่วนประกอบอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา จึงกำหนดจุดรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรือขยะอันตรายจากชุมชน โดยประชาชนนำไปรวบรวมไว้ในจุดที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา กำหนดไว้บริการประชาชน เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา นำไปกำจัดตามหลักวิชาการ ดังนี้

๑. หมู่ที่ ๑ ชื่อหมู่บ้าน บู่โง๊ะ	นำไปรวบรวมที่ หน้ามัสยิดบ้านบู่โง๊ะ
๒. หมู่ที่ ๒ ชื่อหมู่บ้าน กาลิซา	นำไปรวบรวมที่ ปากทางเข้ามัสยิดบ้านกาลิซา
๓. หมู่ที่ ๓ ชื่อหมู่บ้าน ฮูลู	นำไปรวบรวมที่ หน้ามัสยิดบ้านฮูลู
๔. หมู่ที่ ๔ ชื่อหมู่บ้าน บาโง	นำไปรวบรวมที่ ตาดีก้าบ้านบาโง
๕. หมู่ที่ ๕ ชื่อหมู่บ้าน กาหน๊ะ	นำไปรวบรวมที่ หน้ามัสยิดบ้านกาหน๊ะ
๖. หมู่ที่ ๖ ชื่อหมู่บ้าน กาเต็ง	นำไปรวบรวมที่ ศาลาอเนกประสงค์บ้านกาเต็ง

ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดและวิธีปฏิบัติเพิ่มเติม ได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๓-๕๘๓๕๐๙ E-mail : kaliza_nara@hotmail.com

รายการแนบท้ายประกาศเรื่องการเก็บ และขนขยะมูลฝอย
ประเภทขยะทั่วไป
องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา อำเภอร่องแงะ จังหวัดนราธิวาส

เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประเภท “ขยะทั่วไป” เป็นขยะที่ไม่มีคุณสมบัติตามขยะรีไซเคิล ขยะอันตรายชุมชน และขยะอันตราย เป็นขยะที่ย่อยสลาย นำไปรีไซเคิลไม่ได้ หรือนำไปรีไซเคิลแล้ว ไม่คุ้มทุน และไม่มีความเป็นอันตราย ได้แก่ ซอง/ถุงขนมขบเคี้ยว ถุงบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติก/กล่องโฟมเปื้อน อาหาร หลอดกาแฟ ซองกาแฟ ฯลฯ องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา กำหนดให้ครัวเรือนรวบรวมใส่ภาชนะ หรือถุงขนาดใหญ่ที่ย่อยสลายได้ นำไปรวบรวมยังจุดที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา กำหนด เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสาเก็บรวบรวมไปกำจัดตามเส้นทางที่ประกาศไว้ โดยขยะทั่วไป ให้ประชาชนนำไปรวบรวมไว้ในถังขยะในจุดรวบรวมที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสาประกาศไว้แล้ว ในถังสีน้ำเงิน หรือถังสีที่มีสัญลักษณ์สีน้ำเงินดังนี้

๑. เชือก สิ่งจากวัสดุธรรมชาติ หรือผ้าสีน้ำเงินผูกติดไว้กับถังรวบรวมขยะ
๒. สติกเกอร์ สัญลักษณ์
๓. จุดรวบรวม องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา จะมีปิดประกาศประชาสัมพันธ์ ถึงขยะที่รวบรวมขยะทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา ขอความร่วมมือประชาชนไม่ทิ้งขยะทั่วไปในถังขยะเดียวกับขยะอันตราย หรือขยะเปียก เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บของพนักงานจัดเก็บ และความสะดวกในการนำไปกำจัด โดยสามารถสอบถามรายละเอียดและวิธีปฏิบัติเพิ่มเติม ได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิสา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๓-๕๘๓๕๐๙ E-mail : Kaliza_nara@hotmail.com

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลลาลิชา
เรื่อง แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลลาลิชา ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตำบลลาลิชา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงมหาดไทย นโยบายการพัฒนาจังหวัด และแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) โดยใช้หลักการ ๓ข. : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓RS : Reduce Reuse Recycle ภายใต้กรอบดำเนินการแผนปฏิบัติการ ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการขยะต้นทาง ด้านการจัดการขยะกลางทาง ด้านการจัดการขยะปลายทาง และด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ เพื่อลดปริมาณขยะ ส่งเสริมการคัดแยกขยะ จัดทำระบบเก็บขนอย่างมีประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลลาลิชา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลลาลิชา ขอประกาศใช้แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

(นางสาวอาอีชะห์ เดอะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาลิชา

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา

ที่ ๓๐๓/๒๕๖๙

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการปิดประกาศ - ปลดประกาศ
เรื่อง แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา ได้จัดทำประกาศ เรื่อง แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๗ (๒) องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ ต้องรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับอื่นๆ จึงขอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการปิดประกาศ - ปลดประกาศฯ ได้แก่ นางสาวสุไพบัตย์ อุตง ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ เป็นเจ้าหน้าที่ปิด - ปลดประกาศ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๑๙ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙

สั่ง ณ วันที่ ๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางสาวอาอิษฐ์ แตะ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา